

FISKERIDIREKTORATET
HOVEDBIBLIOTEKET

1 - MARS 1999

A R S M E L D I N G

1 9 8 5

FISKERIRETTLEDEREN
I STEIGEN OG HAMARØY

S T E I G E N K O M M U N E

Størrelse : ca 1000 kv.km

Folketall pr. 31.12.85 : 3551

Viktigste næringsveier : Jordbruk, fiske, off.adm.

Kommunesenter : Leinesfjord

Andre tettsteder : Helnessund, Nordfold, Nordskot, Bogøy,
Engeløy

H A M A R Ø Y K O M M U N E

Størrelse : 1030 kv.km.

Folketall pr. 31.12.85 : 2321

Viktigste næringsveier : off.adm., skole, handel/service,
jordbruk

Kommunesenter : Oppeid

Andre tettsteder : Innhavet, Ulvsvåg, Skutvik, Tranøy

KAPITEL 1. RETTLEDNINGSKONTORETS VIRKSOMHET

1.1. Kontoret

Steigen er vertskommune for fiskerirettdeleren. Fiskerikontoret ligger i administrasjonsbyggets 2. etasje i Leinesfjord. Kontoret er på 20 kv.m. og er godt utstyrt.

Fiskerirettdeler har kontordag i Hamarøy annen hver mandag. Disse dagene holdes på et mindre kontor (6 kv.m.) som leies på Skutvik. Kontoret er utstyrt med skrivebord og telefon. Lokalet klarer seg til dette formål.

1.2. Personalet

Fiskerikontoret for Steigen og Hamarøy er enmannsbetjent. En har imidlertid også i 1985 vært heldig å ha kontorassistent i 1/2 stilling gjennom Arbeidsformidlingen, noe som har vært til stor hjelp.

Fiskerirettdeler	:	Harald Nilsen	1/1/ st.
Kontorass.	:	Bjørg Breivik	1/2 st.

1.3. Korrespondanse

Postjournal viser at det i 1985 var 835 utgående skriv fra fiskerikontoret. Fellesskriv til fiskerne/grupper av fiskere o.l. er ført som ett journalnummer.

1.4. Viktige arbeidsoppgaver 1985

De forvaltningsmessige oppgaver har også i 1985 lagt beslag på det meste av fiskerirettdelers tid. Av andre saker har en ved fiskerikontoret arbeidet med følgende :

- i samarbeid med tiltakskonsulentens utarbeidet en presentasjon av Nord-Salten som lokaliseringsssted for akvakultur. " Nord-Salten, et alternativ ? "

- tilrettelagt og administrert " Prosjekt kråkebolle " i samarbeid med tiltakskonsulenten og Vestfjordskjell (Berg og Abelsen)
- bistått konsesjonssøkere for oppdrett av fisk og skalldyr
- arbeidet med å sikre mottaksstasjonene i kommunen og forbedre deres driftsforhold
- arbeidet for å få tegnet ulykkesforsikring for alle fiskere på blad B i kommunen. Dette er nå gjort gjeldende fra 1.1.86.

1.6. Tjenestereiser utenfor rettledersonen

Fiskerirettleder besøkte oppdrettsmessa i Trondheim i august, og deltok på Fiskeridirektoratets kurs i oppdrett i Narvik i november.

1.7.A. Fiskerinemnda i Steigen

Andreas Nilssen,	8082 Leines	formann
Alf Pettersen,	8084 Nordskot	n.formann
Hjalmar Andorsen,	8090 Våg	
Tore Strømsnes,	8082 Leines	
Jan A. Laxaa	8066 Nordfold	

Varamenn:

Finn Ediassen,	8084 Nordskot
Alf P. Andersen,	8082 Leines
Gunnar Johansen,	8084 Nordskot
Wiggo Eidissen,	8082 Leines
Henry Selvik,	8090 Våg
Harald Pedersen,	8066 Nordfold

1.7.B. Fiskerinemnda i Hamarøy

Svein Jespersen,	8260 Innhavet	formann
Arvid Kildahl,	8260 Innhavet	n. formann
Helge Normann,	8294 Hamarøy	
Kurt Andreassen,	8297 Tranøy	
Halvar Øgsnes,	8276 Ulvsvåg	

Varamenn :

Marit Hansen,	8297 Tranøy
Rita Apold,	8290 Skutvik
Ingemar Axelson,	8260 Innhavet
Frans Westermann,	8260 Innhavet
Knut Hermann,	8294 Hamarøy

1.8.A. Møter i fiskerinemnda, Steigen

Steigen Fiskerinemnd holdt i 1985 7 møter og behandlet 59 saker inkl. manntallssaker. Av disse gjaldt 17 saker søknader om lån og tilskott i Statens Fiskarbank.

1.8.B. Møter i fiskerinemnda, Hamarøy

Hamarøy Fiskerinemnd holdt i 1985 3 møter og behandlet 6 saker inkl. manntallssaker. Ingen av sakene gjaldt Statens Fiskarbank.

KAPITEL 2 SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN

2.1. Fiskermanntallet

STEIGEN

Krets (mottak)	Blad A	Blad B	Total	Gj. sn. ald. A	Gj. sn. ald. B
Nordfold, stranda+fjordene	21	27	48	66,5 år	49,5 år
Leines og Leinesfjord	17	53	70	71,1 år	47 år
Nordskot	8	9	17	56,4 år	46,2 år
Engeløy (Våg)	20	15	35	59,7 år	34,9 år
Dyping m/Bogøy	14	11	25	61 år	43,1 år
Andre	4	1	5	72,7 år	73 år
SUM	84	116	200	64,2 år	45,8 år

HAMARØY

Skutvik	12	14	26	63,9 år	42,4 år
Nordbygda	11	16	27	65,2 år	47,9 år
Innhavet/ Finnøy	5	6	11	59,6 år	50,3 år
SUM	28	36	64	63,6 år	46,2 år

2.4. Avledet virksomhet

I Steigen har en følgende servicebedrifter for fiskeflåten :

Helnessund Båtservice,	Helnessund
Helnessund Bøteri,	Helnessund
Morøy Service (motorverksted)	Nordskot
Løvøy Mek. Verksted (SABB),	Løvøy

I 1985 ble driften ved Petter-Spill A/S (produsent av hydrualisk dekkststyr) lagt ned. Bedriften hadde da i nærmere 20 år vært i virksomhet på Nordskot. Hva som skal skje med de ledige lokalene er usikkert, men det arbeides med å få igang ny virksomhet her.

For fiskerne i området som har utstyr fra denne bedriften, vil nedleggingen på Nordskot være uheldig, servicemessig sett.

Selv om produksjon og service skal fortsette i Trondheim, ville det være en stor fordel for Nordlandsfisikerne at en lokalt serviceavdeling ble opprettholdt.

Helnessund Båtservice er en nystartet bedrift som har tatt over lokalene etter Helnessund Slipp og Mek. Verksted, som ble slått konkurs for en tid tilbake.

KAPITEL 3 FISKEFLATEN

3.2. Distriktsvis fordeling av fiskeflåten, Steigen

Krets	0-4,9 m	5-9,9 m	10-14,9 m	15-19,9 m	20-29,9 m	over 30 m
Nordfold, stranda +	11	45	7	1	0	0
Leines + Leinesfjord	15	39	4	5	1	0
Nordskot	3	14	2	0	0	0
Engeløy	6	34	1	1	0	0
Dyping/ Bogøy	10	17	1	0	0	0
Andre	0	2	0	0	0	0
SUM	45	151	15	7	1	0

STEIGEN

Lengde i m.	Ant. fartøyer				Byggeår							
	pr.1.1	avgang	tilgang	pr. 31.12	Før 1929	1930 -39	1940 -49	1950 -59	1960 -69	1970 -74	1975 -79	Etter 1980
0,0-4,9 m	47	4	1	44	0	0	1	5	11	12	7	7
5,0-9,9 m	154	19	17	152	1	2	6	21	41	31	25	26
10,0-14,9 m	17	2	0	15	3	3	3	0	1	1	2	2
15,0-19,9 m	6	0	1	7	0	0	2	2	2	0	0	1
20,0-29,9 m	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
over 30 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	225	25	19	219	4	5	12	28	55	44	34	37

HAMARØY

Lengde i m.	Ant. fartøyer				Byggeår							
	pr. 1.1	avgang	tilgang	pr. 31.12	Før 1929	1930 -39	1940 -49	1950 -59	1960 -69	1970 -74	1975 -79	Etter 1980
0,0-4,9 m	11	2	0	9	0	0	0	1	2	3	3	0
5,0-9,9 m	40	13	6	33	0	1	0	6	9	7	3	7
10,0-14,9 m	8	2	0	6	1	3	1	0	0	0	1	0
15,0-19,9 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20,0-29,9 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
over 30 m	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	59	17	6	48	1	4	1	7	11	10	7	7

HAMARØY

Krets	0-4,9 m	5-9,9 m	10-14,9 m	15-19,9 m	20-29,9 m	over 30 m
Skutvik	4	14	4	0	0	0
Nordbygda	1	16	2	0	0	0
Innhavet/ Finnøy	4	3	0	0	0	0
SUM	9	33	6	0	0	0

3.3. Kongsesjoner i fiske

Steigen : Kvalfangst 1 båt
 Reketrål 1 båt
 Kvitlaks 1 båt

Hamarøy : Kvalfangst 1 båt

Størsteparten av flåten i Steigen og Hamarøy driver imidlertid kongsesjonsfritt fiske. De større båtene driver kombinasjon mellom seinot og snurrevad, mens sjarkene driver allsidig kystfiske med juksa, garn og line. De fleste går til Lofoten i vintersesongen, og noen drifter også på Finmarka.

På grunn av den korte avstanden mellom Hamarøy/Steigen og Lofoten, kan de fleste fiskerne reise heim i helgene under Lofotsesongen, dersom de ønsker det.

KAPITEL 4. FOREBDLINGSLEDDET

4.1. Fiskebedrifter fordelt kretsvis

Sted	Konv. bruk	Mott.stasj.	Linesentr.	Fryseri	Merknader
Buvåg	x			x	Ikke helårsdr.
Skutvik		x	x		
Dyping		x			
Engeløy		x	x		
Nordskot		x	x	x	
Helnessund	x		x	x	Riletfabr.
Langnesvik	x			x	

Kommentar :

I 1985 har det vært kontinuerlig mottak av fisk ved alle anleggene med unntak av Buvåg. De fleste fiskerne har derved hatt mulighet til å levere fangsten i umiddelbar nærhet av sitt hjemsted. De rene mottaksstasjonene driver imidlertid tungt økonomisk på grunn av lav pakkegodtgjørelse og lite kvantum. Arbeidet med å få etablert et fond for drift av mottaksstasjoner må snart gi resultater. Det ville også være ønskelig om pakketilskottet fra Norges Råfisklag kunne heves.

4.2. Ilandført kvantum fisk

STEIGEN

Fiskeslag	1985	1984
Torsk	395	397 tonn
Hyse	51	53 tonn
Sei	533	700 tonn
Lange/brosme	75	155 tonn
Uer	240	172 tonn
Makrell	108	23 tonn
Feltsild	893	809 tonn
Annet	—	101 tonn
SUM	2400 tonn	2410 tonn
	2295	

HAMARØY

Fiskeslag	1985	1984
Torsk		2 tonn
Sei		1 tonn
Brosme/lange		6 tonn
Uer		4 tonn
Annet		11 tonn
Sild	ca 50 tonn	
SUM	105 tonn	24 tonn

Kommentar :

Tallene er cirkatall som en har fått fra kjøperne direkte. Det har i år ikke vært mulig å få statistikk tall fra Råfisklaget.

Tallene viser at 1985 var et svakt år hva angår torskefiskeriene i området. Spesielt slo seifisket fullstendig feil, da det aller meste av den tilgjengelige seien var for liten til å fangste på.

Økningen i sildeleveransene rettet opp endel av svikten i torskefiskeriene, men totalt sett ligger ilandført kvantum på et minimumsnivå for å holde produksjonsapparatet i gang.

Tallene for Hamarøy inngår i Steigen-tallene, da mottaket i Skutvik tjener som mottaksstasjon for filetfabrikken i Steigen.

KAPITEL 5. LANE- OG FINANSIERINGSKILDER

5.1. Statens Fiskarbank

STEIGEN

Antall	Søknadstype	Omsøkt	Innvilget	Støn.lån	Innvilget grad
	Oppdr. anl.				
2	Nytt fartøy	250 000	200 000	0	80 %
1	Økon.tilsk.	35 000	35 000		100 %
	Brukt fartøy				
1	Fiskeredsk.	87 000	50 000		57 %
	Utstyr				
1	Ny motor	370 000	300 000		81 %
6	Likv.lån	566 000	375 000		66 %
2	Kondem.		294 000		
	SUM	1308 000	1254 000		

Kommentar:

De to fartøyene som ble kondemnert i 1985 var begge eldre båter på omlag 40 fot. Begge er erstattet med nye sjarker på 25-35 fot.

Utenom dette har finansieringsbehovet vært lite i 1985, og avspiller den vanskelige og avventende situasjonen en for tiden har i fiskerieringen. Typisk for året var det relativt store beløp som ble innvilget i likviditetslån.

Dette gjaldt først og fremst seinotflåten, som hadde mer eller mindre feilslått sesong.

KAPITEL 6. TILTAKSPLANER, OPPSUMERING

STEIGEN

Havneutbygging:

Det er vel på tiltakssiden at den mest gledelige utviklingen har vært i 1985. De 2 havnekravene i kommunen

1. Helnessund
2. Røssøy

ble begge skjøvet langt opp på fylkets prioriteringsliste, og står nå foran realisering i inneværende planperiode.

Mudring vil bli foretatt begge steder allerede i 1986, mens moloprojektet i Helnessund vil bli igangsatt i løpet av et par-tre år.

Nordskot havn har kommunestyret vedtatt å trekke ut av lista og forsøke å bygge ut som et kommunalt prosjekt.

Planer for dette ventes å foreligge i 1986.

At det nå kommer fart i havneutbyggingen vil få stor betydning for den framtidige fiskerinæring i kommunen.

Ei trygg og god havn er en forutsetning for å kunne drive en moderne fiskebåt. Den tiden er forlengst forbi da støa og naustet var havn nok. Det er derfor å håpe at de havneutbygginger en nå står foran, vil gi fiskerinæringa ny inspirasjon og tiltakslyst.

Fiskebrukene

I hele 1985 har alle 5 mottaksanleggene vært i drift.

Disse er : Langnesvik, Helnessund, Nordskot Engeløy og Dyping.

Ilandført kvantum har imidlertid vært lite, og dette har også gått ut over mottaksstasjonene. Hver av stasjonene hadde 30-40 tonn for lite til å få økonomisk balanse i driften.

For filetfabrikken var spesielt svikten i seifisket merkbar.

Servicetiltak

De senere år har hatt en uheldig utvikling på servicesiden for fiskerinæringen i Steigen. For 2-3 år siden stanset virksomheten i båtbyggeriet i Vikhamn, og på slutten av 1985 ble virksomheten ved Petter-Spill A/S på Nordskot lagt ned, og maskiner og utstyr flyttet til Trondheim. Dette har medført en dårligere servicesituasjon for fiskerne i området, og tapte arbeidsplasser i kommunen.

Ved utgangen av beretningsåret var det i Steigen følgende servicebedrifter:

Helnessund Bøteri
Helnessund Båtservice (slipp)
Morøy Service (motorservice, mek. verksted)
Løvøy Mek. verksted (Sabb-verksted)

Det ble i 1985 opprettet en ny lineegnesentral på Engeløy.

Dermed er det nå 3 slike sentraler i drift:

Br. Aasjord lineegnesentral, Helnessund
Norskot lineegnesentral, Nordskot
Engeløy lineegnesentral, Våg

I 1985 ble det søkt egnetilskott for ialt 218 000 angler vatnet line. Det aller meste av dette gjaldt Nordskot lineegnesentral og hadde sammenheng med høstlinefisket.

Akvakultur :

Det er idag 3 matfiskanlegg i drift i Steigen. 2 av disse drives som enervert av eierne, mens det tredje er en del av virksomheten til fiskeri-bedriften på Helnessund.

Ved siste konsesjonsrunde ble en søker fra Steigen innstilt til å få konsesjon. I skrivende stund er søknadene ikke ferdig behandlet.

I beretningsåret ble kommunens første settefiskanlegg bygget og satt i drift. En regner med å kunne levere den første smolten fra anlegget i 1987.

Ytterligere ett settefiskanlegg er under planlegging i kommunen.

Interessen for denne nye næringen er stor i kommunen, og med den lange, skjermede kysten og den gunstige beliggenhet Steigen har mot Vestfjorden, skulle mulighetene for å få en betydelig næring på dette området absolutt være til stede.

I tillegg til matfisk- og settefiskkonsesjonene, har en i kommunen en konsesjon for dyrking av blåskjell og østers.

Prøvedyrking har vært gjort i 3-4 år, og fra og med 1986 regner en med å komme igang med et større anlegg. Også på dette området har Steigen store naturgitte muligheter.

Interessen for skjell er imidlertid fortsatt liten.

Rekruttering/utdanning

Antall registrerte fiskere i kommunen er fortsatt synkende, samtidig som gjennomsnittsalderen øker. Tilgangen av unge fiskere er for tiden nærmest lik null. Skal en forsøke å finne årsakene til denne utviklingen, er det først og fremst 2 faktorer som må belyses nærmere :

1. Interessen for yrket
2. Kunnskaper om næringen og utøvelsen av yrket

Interessen for fiskeryrket har først og fremst sammenheng med lønnsomheten i næringa. Den viktigste rekrutteringsfaktor i fiskerinæringa er nok muligheten til å gjøre en "god lott".

De senere år har denne muligheten vært begrenset for store deler av flåten. Dersom lønnsomheten er tilstede i tilstrekkelig grad, innebærer fiskeryrket så mange positive faktorer at rekrutteringen vil nærmest komme av seg selv. En kan her nevne faktorer som selvstendighet og spenning.

Når det gjelder utdanning og opplæring, er de fleste tilbudene vi har idag rettet mot den del av flåten som består av større båter. Opplæringen til sjarkflåten foregår stort sett fortsatt etter "lær-deg-selv-metoden". Denne metode knne nok være brukbar for et par generasjoner siden, men er idag lite hensiktsmessig. En moderne kystsjark idag kan knapt sammenlignes med en sjark for 30-40 år siden. Utstyret ombord er blitt avansert og mangfoldig, og setter store krav til brukeren både hva angår bruk og vedlikehold. En ungdom som skal lære seg dette selv og smtidig livnære seg av fisket, vil snart falle fra.

Utbygging av et desentralisert opplæringstilbud på dette området er derfor nødvendig, skal den mindre kystflåten overleve i framtida.

De skritt som er tatt for å få igang kystnæringslinjer i enkelte kommuner, hilses derfor med stor tilfredshet. En slik lije er også på trappene i Steigen.

Forat en slik linje skal få den ønskede virkning, og bli attraktiv, er det imidlertid absolutt nødvendig at den blir lokalisert til et sted med et sterkt og variert fiskermiljø.

Noe annet vil være dødfødt.

HAMARØY

Havneprioritering

På kommunens havneliste står følgende krav .:

1. Buvåg, mudring
2. Skutvik, molo østre side

Fiskebrukene

I Hamarøy har fiskemottaket i Skutvik vært i drift hele året, noe som har medført at dette gamle fiskeværet igjen har fått en viss aktivitet igjen. Mottaket sender fisken til Helnessund i Steigen for videre foredling.

Servicetiltak :

I Hamarøy er det ingen bedrifter med direkte tilknytning til fiskeflåten. På Skutvik finnes det en mindre slipp, og en elektroforretning på stedet fører endel enklere skipselektronisk utstyr.

Akvakultur :

I Hamarøy er det 1 oppdrettsanlegg i drift, dette ligger i Buvåg. Ved siste konsesjonsrunde ble en søker innstilt for konsesjon i kommunen. I 1985 kom et settefiskanlegg i drift i Hamarøy, og et til er under planlegging. En konsesjon for dyrking av skjell er gitt, og anlegget er kommet delvis i drift. I likhet med Steigen har Hamarøy store muligheter innenfor akvakultur.

Leinesfjord mai 1986

Harald Nilssen